

Bilateraal overleg Stuurgroep Bibliotheken – provincie Utrecht, 30 augustus 2006

Onderwerp: prioriteitenagenda Actualisering Marsrouteplan 2007

Aanwezig:

voor de provincie Utrecht: C. Kuijt, B. Lampe

voor de Stuurgroep Bibliotheken: W.F. Kamerman, K. de Bont

voor de VOB: R. Bruynzeels

voor het SUB: E. de Groot

Context voor het overleg:

Doel van het overleg is het maken van concrete en verifieerbare afspraken over de prioriteiten in de Actualisering van het marsrouteplan bibliotheekvernieuwing voor 2007. Hiertoe is een prioriteitenagenda 2007 opgesteld. De prioriteiten zijn een afgeleide van de afspraken in het Koepelconvenant van 2001 en de Aanvulling op het Koepelconvenant van 2004, en bepaald door urgentie, belang en herkenbaarheid voor de gebruiker.

De Stuurgroep Bibliotheken heeft de minister geadviseerd met het oog op het bereiken van de gewenste en overeengekomen resultaten van het vernieuwingsproces eind 2007 met de provincies - als regisseurs van het vernieuwingsproces - afspraken te maken over deze prioriteiten en de inzet van middelen.

De minister heeft dit advies overgenomen en de stuurgroep verzocht deze afspraken over prioriteiten te maken en deze prioriteiten onderdeel te maken van de advisering over de actualisering van de marsrouteplannen 2007.

De prioriteitenagenda is leidend voor het maken van deze afspraken.

Concreet betekent dat het volgende:

- de afspraken over de prioriteitenagenda worden vastgelegd in een verslag, dat na wederzijdse instemming ter informatie wordt toegezonden aan het College van Gedeputeerde Staten,
- de Actualisering van het Marsrouteplan 2007 geeft concrete en toetsbare invulling aan de overeengekomen prioriteiten voor 2007,
- de prioriteiten maken integraal deel uit van het toetsingskader 2007; de advisering door de stuurgroep over de Actualisering 2007 richt zich specifiek op de vraag of de prioriteiten met de beschikbare middelen eind 2007 tot concrete en voor gebruikers zichtbare resultaten zullen leiden,
- de prioriteiten worden gekoppeld aan de inzet van de rijksmiddelen voor de Vernieuwingsimpuls; hiervoor zal een format ten behoeve van de financiële bewaking worden opgesteld.

Het streven is de afspraken met de provincies in de maand augustus af te ronden. In het overleg van provinciale coördinatoren van 7 september 2006 zullen de afspraken behandeld worden met het oog op het maken van afspraken over de gezamenlijke aanpak van de prioriteiten en over de rol van de provinciale coördinator als regisseur.

De afspraken over de prioriteiten 2007 worden uitgewerkt in een uitvoeringsplan per prioriteit dat de grondslag vormt voor de Actualisering van het Marsrouteplan 2007. De uitvoeringsplannen zullen aansluitend op de overeenstemming over de prioriteiten worden opgesteld.

De VOB is bij de besprekingen met de provincies aanwezig om toelichting te geven op lopende activiteiten die betrekking hebben op de prioriteiten. Verder stelt het de VOB in staat kennis te nemen van de vragen en behoeften die in de provincie leven en daarnaar te handelen bij het uitwerken van de genoemde activiteiten.

De beschikbare decentrale middelen voor het vernieuwingsproces tonen voor verschillende provincies in 2005 en 2006 onderbesteding. De, als gevolg van deze onderbesteding over 2005 en 2006, nog niet verplichte middelen kunnen nu al ingezet worden voor de afgesproken prioriteiten.

Geen onderdeel van de prioriteitenagenda, maar wel van de advisering door de Stuurgroep Bibliotheken aan de minister van OCW, is de betrokkenheid van alle partijen bij de opstelling en uitvoering van de Actualisering 2007 van het Marsrouteplan. In het bijzonder de betrokkenheid en instemming van de gemeenten als opdrachtgevers van de basisbibliotheken is een belangrijk onderdeel van het Toetsingskader 2007 en daarmee van deze advisering.

Opmerkingen vooraf namens Utrecht

- De provinciale coördinator van de provincie Utrecht licht de aanwezigheid van de vertegenwoordiger vanuit het Utrechtse veld nader toe. De vertegenwoordiger van de Stuurgroep Bibliotheken, de heer Kamerman, is verheugd dat er een vertegenwoordiger vanuit de bibliotheeksector aanwezig is. Hij benadrukt dat de afspraken over de prioriteiten worden gemaakt tussen de provincie Utrecht als regisseur van het proces en de Stuurgroep Bibliotheken. De vertegenwoordiger vanuit het Utrechtse veld licht toe dat onderhavige prioriteitenagenda nog niet besproken is in het SUB. De provinciale coördinator benadrukt dat de SUB dient te beoordelen of de voorliggende inhoudelijke prioriteiten in voldoende mate aansluiten op die van het netwerk.
- Op een vraag van Utrechtse zijde licht de heer Kamerman toe dat de Stuurgroep Bibliotheken en het Procesbureau Bibliotheekvernieuwing zullen bestaan t/m 31 december 2007. De provincies moeten voor 1 juli 2008 hun financiële en inhoudelijke verantwoording van de bestede rijksmiddelen bij OCW indienen.
- De provinciale coördinator geeft aan dat de vernieuwingsimpuls wordt ingezet voor bepaalde inhoudelijke projecten en toegekend wordt op basis van inwoneraantal (per regiobibliotheek). De provinciale middelen kunnen worden ingezet voor de prioriteiten. De heer Kamerman geeft aan dat er in onderling overleg gezocht moet worden naar een pragmatische, praktische oplossing voor deze financiële situatie. De provinciale vertegenwoordigers benadrukken dat de prioriteiten op korte termijn uitgewerkt moeten worden in een uitvoeringsplan, waarin duidelijk benoemd staan: wat, hoe, door wie, inzet middelen en tijd. Het uitvoeringsplan moet zowel de inhoud als de organisatie (gelaagdheid) en zowel de inhoudelijke als de bestuurlijke invalshoek behandelen.

De prioriteitenagenda¹:

De voorgestelde prioriteiten worden één voor één besproken.

1. Collectiebeleid.

Resultaat:

- Iedere inwoner van Nederland heeft volledige en onbelemmerde toegang tot de gezamenlijke Collectie Nederland.

¹ De genoemde prioriteiten wijzen terug naar de notitie Prioriteiten MRP-en 2007 (de Prioriteitenagenda 2007). Deze notitie vormt met dit verslag één geheel. De Prioriteitenagenda zal naar aanleiding van de gespreksronde met de provincies op onderdelen gepreciseerd en aangepast worden. De hoofdlijn blijft in stand.

- Binnen de Collectie Nederland zijn zwaartepuntfuncties benoemd, die worden uitgevoerd door daartoe aangewezen bibliotheken. De zwaartepuntfuncties maken integraal deel uit van het collectiebeleid.

Conclusie:

- **De provincie onderschrijft het collectiebeleid en de resultaatverplichting voor eind 2007 als prioriteit.**
- **De provincie onderschrijft dat zwaartepunten binnen het bibliotheekstelsel integraal onderdeel zijn van het collectiebeleid.**
- **De provincie onderschrijft de noodzaak van een gecoördineerde aanpak van het collectiebeleid, d.w.z. tussen de provincies onderling en tussen het lokale, provinciale en landelijke niveau.**
- **De provincie onderschrijft dat de inhoudelijke en de bestuurlijke aspecten van het collectiebeleid onderling samenhangen en dus in samenhang uitgewerkt moeten worden.**

Aanvullende opmerkingen namens Utrecht:

- De provinciale vertegenwoordigers geven aan dat het bij de collectievorming gaat om consensus over de organisatie en over de kwaliteit. De expliciete benoeming en uitwerking van dit laatste aspect wordt gemist in de resultaatbeschrijving van deze prioriteit. De heer Kamerman geeft aan dat dit kwalitatieve aspect impliciet onderdeel is van deze resultaatdoelstelling. Hij zegt toe dat het kwaliteitsaspect expliciet benoemd zal worden.
- Op een vraag van Utrechtse zijde licht de heer Kamerman het uitwerkingsplan nader toe: hierin worden de verschillende prioriteiten met de hoofdlijn en uitgangspunten vastgelegd. De provinciale vertegenwoordigers benadrukken dat het uitwerkingsplan m.h.o.o. de vereiste verwerking in de Actualisering van het MRP voor 2007 op korte termijn beschikbaar moet zijn.
- De provinciale vertegenwoordigers benadrukken de noodzaak van een planmatige gezamenlijke aanpak, waarin reeds aanwezige voorzieningen en beschikbare middelen en deskundigheden bij elkaar worden gebracht. De provinciale vertegenwoordigers ervaren in de praktijk dat gemeenten zich minder conformeren en identificeren als de afspraken op netwerkniveau genomen worden. De gemeenten voelen zich dan minder verantwoordelijk voor een lokale uitwerking van de afspraken taken en de daarbij behorende taken. Een regionale aanpak met een duidelijke afstemming met de afzonderlijke gemeenten blijkt beter te werken.

2. Digitale Bibliotheek.

Resultaat:

- Het gebruik van Bibliotheek.nl, of onderdelen daarvan, is aanmerkelijk (minimaal 20% t.o.v. 2006) toegenomen, zoals blijkt uit metingen van de VOB.
- Eind 2007 zijn minimaal twee nieuwe diensten van Bibliotheek.nl volledig operationeel, te weten Zoek & Boek en Schoolbieb.nl.

Conclusie:

- **De provincie onderschrijft de Digitale Bibliotheek en de resultaatverplichtingen voor eind 2007 als prioriteit.**

Aanvullende opmerkingen namens Utrecht:

- De provinciale vertegenwoordigers noemen een toename van minimaal 20 procent erg ambitieus. Een extra impuls voor bibliotheek.nl, waarbij onder andere gedacht wordt aan een landelijk ondersteunde promotiecampagne gericht op specifieke doelgroepen, wordt belangrijk geacht.
- De partijen in de provincie Utrecht onderschrijven de grote functionaliteit van de G!ds: aan de vulling ervan wordt hoge prioriteit gegeven.

3. Kwaliteit van dienstverlening

Resultaat:

- Op ieder van de vijf kernfuncties van de Richtlijn voor basisbibliotheken is concrete en voor de gebruiker zichtbare verbetering van dienstverlening vast te stellen.

NB. De resultaatmeting zal geconcretiseerd worden aan de hand van bevindingen uit de Monitor 2006, die in de loop van september 2006 zal verschijnen. De geconcretiseerde resultaten zullen deel uitmaken van het uitvoeringsplan voor de Kwaliteit van dienstverlening.

Om tot verbetering van kwaliteit van dienstverlening te komen zijn enkele voorwaardelijke activiteiten in uitvoering.

Voor deze voorwaardelijke activiteiten zijn resultaatverplichtingen benoemd die deel zullen uitmaken van de Actualisering 2007 van het Marsrouteplan. Deze worden opgenomen in het uitvoeringsplan voor de prioriteit Kwaliteit van dienstverlening. Het betreft de navolgende gebieden:

1. Certificering,

Resultaat:

- Voor eind 2007 heeft in 40% van de basisbibliotheken een audit plaatsgevonden op basis van de Certificeringsnorm openbare bibliotheken 2006-2009,
- Voor eind 2008 heeft in 80% van de basisbibliotheken deze een audit plaatsgevonden,
- Voor eind 2009 heeft in alle bibliotheken deze audit plaatsgevonden en is 80% van de bibliotheken gecertificeerd.

Bovenstaande prestaties worden niet per provincie maar landelijk gemeten. De uitvoering hiervan is de verantwoordelijkheid van de Stuurgroep Certificering. In dit stadium gaat het vooral om de inzet van de betrokken partijen binnen de activiteit.

2. Gebruikersrelaties,

Resultaat:

- Voor eind 2007 is een door de bibliotheeksector breed gedragen (80% van de bibliotheken) marketingstrategie in uitvoering, waarin de versterking van de relatie van de bibliotheek met individuele en institutionele gebruikers centraal staat,
- De trend van dalende ledenaantallen² vertoont eind 2007 een afvlakkende lijn.

Als resultaat van de besprekingen met de provincies heeft de Stuurgroep Bibliotheken besloten de oorspronkelijke prioriteitenagenda op enkele onderdelen aan te passen. Het onderwerp 'Gebruikersrelaties' maakt hierdoor geen deel meer uit van de prioriteitenagenda en dus ook niet van de toetsing en advisering over de Marsrouteplannen 2007 door de Stuurgroep Bibliotheken aan de minister van OCW.

² In de prioriteitenagenda wordt gesproken van uitleencijfers. Nader beraad wijst uit dat ledenaantallen een betere indicatie van de versterkte relatie tussen bibliotheek en gebruikers is.

3. Kwaliteitszorg,

Resultaat:

- Voor het eind van 2007 zijn een drietal noodzakelijke stappen gezet om kwaliteitszorg integraal onderdeel te maken van de bedrijfsvoering van bibliotheken³, t.w.:
 1. voor ieder provinciaal netwerk is een expertisecentrum beschikbaar,
 2. voor ieder provinciaal netwerk zijn kwaliteitsconsulenten voor de ondersteuning van bibliotheken bij het invoeren van integrale kwaliteitszorg beschikbaar,
 3. voor ieder provinciaal netwerk is voldoende onderzoekscapaciteit beschikbaar.

Als resultaat van de besprekingen met de provincies heeft de Stuurgroep Bibliotheken besloten de oorspronkelijke prioriteitenagenda op enkele onderdelen aan te passen. Het onderwerp 'Kwaliteitszorg' maakt hierdoor geen deel meer uit van de prioriteitenagenda en dus ook niet van de toetsing en advisering over de Marsrouteplannen 2007 door de Stuurgroep Bibliotheken aan de minister van OCW.

4. Benchmarking,

Resultaat:

- aan de hand van het lopende onderzoek Benchmark zal vastgesteld worden welke resultaatverplichtingen voor eind van 2007 realistisch zijn. Dit wordt onderdeel van het uitvoeringsplan voor Kwaliteit van dienstverlening.

Als resultaatverplichting is opgenomen dat 70% van de bibliotheken de noodzakelijke gegevens voor het BIS levert. Dit wordt landelijk gemeten. Afhankelijk van het uitvoeringstempo van het benchmark-project kunnen aangepaste meetresultaten worden gehanteerd.

← - - - Met opmaak: Inspringing:
Links: 0 pt, Eerste regel: 0 pt

5. Personeelsbeleid,

Resultaat:

- eind 2007 zijn in een landelijk HRM-plan de verplichtende afspraken voor een gezamenlijk en samenhangend beleid voor de openbare bibliotheken op het terrein van HRM neergelegd.

Conclusie:

De provincie onderschrijft de Kwaliteit van dienstverlening en de (aangepaste) resultaatverplichtingen voor de voorwaardelijke activiteiten voor eind 2007 als prioriteit.

Aanvullende opmerkingen namens Utrecht:

- De provinciale vertegenwoordigers geven aan dat zij de vereiste vijf resultaatverplichtingen van belang vinden maar dat de tijdsspanne van uitvoering van alle vijf aspecten, gezien het stadium waar de regiobibliotheken zich in bevinden (de meeste zijn net gefuseerd of nog in fusie) een (te) zware belasting voor het bibliotheekpersoneel (management en middenkader) betekent. Daarnaast is de provinciale coördinator van mening dat de activiteiten een zekere landelijke 'aansturing' behoeven en dat de realisatie ervan in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de regiobibliotheek, als lid van de VOB, zelf is. De heer Kamerman geeft aan dat het signaal duidelijk is en stelt voor dit punt te bespreken in de vergadering van IWEBI op 7 september. De resultaten van de afspraken met de

³ In de prioriteitenagenda wordt gesproken van kwaliteitszorg in 80% van de bibliotheken. Gebleken is dat deze ambitie niet realistisch is.

afzonderlijke provincies komen in die vergadering aan de orde om gezamenlijke inzet van de provincies te bespreken.

- De provinciale coördinator is van mening dat de kwaliteitszorg, gezien het stadium waarin de regiovorming zich op dit moment bevindt, nu nog een lokale aangelegenheid is van elke bibliotheek. Individuele bibliotheken hebben nu al de mogelijkheid om gebruik te maken van een landelijke kwaliteitsmanager.
- Certificering vraagt geen specifieke inzet van de provincie. Dit traject loopt al als landelijke activiteit. Wel zijn resultaatverplichtingen onderdeel van de Actualisering 2007.
- Marketing: de VOB heeft hiervoor een beleidskader met projecten in ontwikkeling. De vertegenwoordigers van de provincie geven aan dat met name deze resultaatverplichting een zware belasting betekent voor het bibliotheekpersoneel.
- Benchmark: de resultaatverplichting dat 80 % van de bibliotheken de noodzakelijke gegevens leveren voor het BIS is bijgesteld naar 70%.

4. Functionele verbreding.

Resultaat:

- Voor eind 2007 is in iedere provincie is één voorbeeld zichtbaar aanwezig waarin aangetoond wordt dat en hoe de openbare bibliotheek een belangrijke rol kan vervullen bij het uitvoeren van gemeentelijke en/of provinciale beleidsprioriteiten in samenwerking met andere voorzieningen (integraal beleid).

N.B. Zichtbare aanwezigheid kan betekenen: daadwerkelijk functionerend of als direct toepasbare modelbeschrijving. In alle gevallen gaat het om voorbeelden die – met eventuele aanpassingen aan lokale omstandigheden – elders in het land toepasbaar zijn (overdraagbaarheid is een voorwaarde).

Conclusie:

De provincie onderschrijft het belang van deze prioriteit. In het Marsrouteplan zal één voorbeeld worden opgenomen ter uitvoering van deze prioriteit.

Aanvullende opmerkingen namens Utrecht:

- In overleg met de provinciale partijen zal in Utrecht een voorbeeld gekozen worden. Genoemd worden “Uit in Utrecht” met als onderdeel daarbij de G!ds. Eind 2007 zullen de (eerste) resultaten van dit project te zien zijn. Op vraag van de provinciale vertegenwoordigers licht de heer Kamerman toe dat de overdraagbaarheid van het voorbeeldproject een belangrijke voorwaarde is.

5. Provinciale netwerkvorming gereed voor eind 2007

Resultaat:

Eind 2007 staat vast welke functies de provinciale bibliotheeknetwerken (PBN) als onderdeel van het landelijke bibliotheekbestel dienen te vervullen. De relatie tussen de PBN-en en het landelijke netwerk is verhelderd en uitgewerkt in een geheel van wederzijds verplichtende afspraken.

NB. Het gaat uitdrukkelijk om de externe functionele eisen. De wijze van interne organisatie is een zaak van de partijen in de provincie.

Conclusie:

De provincie onderschrijft de provinciale netwerkvorming en de resultaatverplichting voor eind 2007 als prioriteit.

Aanvullende opmerkingen namens Utrecht:

- Alle betrokkenen in Utrecht zijn het eens over de noodzaak van vorming van hechte netwerken, gebaseerd op samenwerking, met daarin opgenomen wederzijds verplichtende afspraken. De provinciale vertegenwoordigers van Utrecht geven aan dat zij het gehele jaar 2007 voor de realisatie van het provinciale netwerk nodig hebben.
- De bibliotheken en gemeenten die bewust afhaken in het bibliotheekvernieuwingsproces participeren niet in het Utrechtse netwerk. Zij kunnen als toehoorder deelnemen aan het SUB.

Afsluitende opmerkingen:

Utrecht onderschrijft de noodzaak binnen het algemene toetsingskader op de vijf genoemde prioriteiten nadruk te leggen.

Verwijderd: grote

Aanvullende afspraken:

De provinciale vertegenwoordigers geven aan dat heel het jaar 2007 nodig zal zijn om daadwerkelijk de resultaten te behalen. Het is dan ook vereist dat de landelijke vernieuwingsmiddelen op een zo vroeg mogelijk tijdstip in 2007 beschikbaar komen. Zij vragen aandacht voor deze problematiek. Op de vraag van Utrechtse zijde of eerdere indiening van de Actualisering van het Marsrouteplan 2007 betekent dat zij eerder over de vernieuwingsmiddelen beschikken zegt de heer Kamerman toe dit te zullen onderzoeken.

Het verslag van het bilateraal overleg is gezien en akkoord bevonden door de coördinator bibliotheekvernieuwing van de provincie.